

23 JULI 1951

I. 60-1.144. 115
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST.

Nr. 113722 .

DIENSTGEHEIM
WEEKOVERZICHT

No. 28/1951.

Verzonden aan:

Z.E. de Minister-President.
Z.E. de vice Minister-President.
Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken.
Z.E. de Minister v. Justitie.
Z.E. de Minister v. Onderwijs, Kunsten en
Wetenschappen, t.a.v. Mr. Schölvink.
De Heer Hoofd G 2b v.d. Generale Staf.
De Heer Hoofd M.I.D., Marinestaf,

Verzonden op:

Alle Politieverbindingen.

21 Juli 1951

D I E N S T G E H E I M

W.O. 28/1951, blz. 1.

G R O E P I - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

<u>Gemeente</u>	<u>Datum</u>	<u>Aanwezig/ Zaalcap.</u>	<u>Stemming</u>	<u>Sprekers</u>	<u>Openb. verg. Ond: Het op non-actief stellen van de raad van Finsterwolde</u>
Finsterwolde	9/6	150/--	rustig	H. Gortzak	Ond: Het op non-actief stellen van de raad van Finsterwolde
Den Haag	27/6	±600/openl.	geïn- teresseerd	G. G. Geelhoed	Straat-meeting Ond: vredesvoorstellen van Malik
Haarlem	28/6	100/326	weinig enth.	J. Hakeh	Openb. verg. Ond: Het voorstel van Malik
Amsterdam	29/6	900/1800	rustig	H. J. v. Ommeren- Averink A. D. Schoonen- berg	Openb. verg. Ond: Het voorstel van Jacob Malik
Groningen	29/6	150/300	rustig weinig enth.	J. Haken	Openb. verg. Ond: Het voorstel van Malik
Rotterdam	2/7	350/400	lusteloos	J. P. Schalker	Openb. verg. Ond: Vredesvoorstel van de S.U.
Utrecht	2/7	120/400	rustig	G. G. Geelhoed	Openb. verg. met filmvoorst. Ond: De vredesvoorstellen van Malik
Zwolle	6/7	50/250	rustig	J. Hesterman L. A. Koning	Openb. verslag- verg. Arbeiders- delegatie naar de U. S. S. R.

COLLECTIEF OVERZICHT.

ALGEMEEN.

De bijeenkomsten stonden alle in het teken van het voorstel van J. Malik om tot een wapenstilstand in Korea te komen; behalve de als een debatavond aangekondigde vergadering te Finsterwolde

DIENSTGEHEIM

W.O. 28/1951, blz. 2.

Finsterwolde.

Het aangekondigde debat tussen de spreker en het 2e Kamerlid Scheps ging niet door, omdat naar de mening van laatstgenoemde niet aan behoorlijke voorwaarden voor een discussie voldaan was.

Op de overige vergaderingen waren versieringen aangebracht en werd druk gecolporteed o.a. met het geschriftje "Finsterwolde", "Jeugd en Vrede", de brochure "Terug uit de Sovjet Unie, Nederlandse vrouwen vertellen hun ervaringen" en enkele partijbrochures.

De sprekers behandelden hun onderwerp meestal op uniforme wijze. Ook de moties die op de verschillende vergaderingen werden opgesteld waren bijna gelijkkluidend. De belangstelling was groot, ongeveer 48% van de beschikbare plaatsruimte was bezet.

LEUZEN.

De leuzen op de in de zalen aangebrachte spandoeken luiden:

"Voor een vredesverdrag tussen de Grote Vijf",
"Versterk de Partij en de Krant",
"Leve de U.S.S.R., bolwerk van de Vrede",
"Onmiddellijke terugkeer van de vrijwilligers uit Korea",
"Vrede in Korea",
"Neemt deel aan de Jeugsvredestrek".

MOTIES.

In de aan de orde gestelde moties werden de volgende verlangens, e.q. eisen uitgesproken.

Handhaving van de gemeenteraad van Finsterwolde; terugroeping van de Nederlandse militairen uit Korea; ondersteuning van het Sovjet-voorstel tot het sluiten van een wapenstilstand in Korea; protest bij de Burgemeester van Amsterdam tegen het uitstel van de jeugdvredestrek.

DE OORLOGSVOORBEREIDING.

De oorlogspsychose drukt zijn stempel op het leven. Radio en pers werken eraan mee en zelfs de kansel wordt hiervoor ont-heiligd. Korea is een bruggenhoofd op het vasteland van Azië. Amerika kan, evenals destijds Japan, door dit bruggenhoofd Azië beheersen, zo schreef de reactionnaire pers. De Amerikaanse interventie op Korea had tot doel om de zes miljard dollars die het in China heeft geïnvesteerd veilig te stellen, zo werd gezegd.

Door provocatie wordt getracht de Sovjet Unie in de oorlog te betrekken. Toen het conflict in Korea uitbrak, schreef de heer Bruins Slot; "Nu begint in heel de wereld de ideologische oorlog"

Ook de Nederlandse regering heeft zich in Korea aan agressie schuldig gemaakt. Voor dit feit zal de regering Drees-Teulings te zijner tijd door de Nederlandse arbeiders ter verantwoording worden geroepen.

W.O. 28/1951, blz. 3.

Betoogd werd dat het steeds de Sovjet Unie is geweest, die een einde wilde maken aan de strijd op Korea. Nu de Amerikanen de strijd daar moeten staken, zaaien zij elders in de wereld onrust. In dit verband werd gewezen op de stopzetting van de handel tussen Oost- en West-Duitsland en het bewapenen van Tito, die nu openlijk is overgelopen naar het Amerikaanse kamp.

DE STRIJD VOOR DE VREDE.

Het is niet voldoende om de vrede te wensen, maar wij moeten de vrede afdwingen, ervoor strijden. Wij moeten onze woorden omzetten in daden. Men beweerde, dat de Sovjet Unie de besprekingen in Parijs heeft doen mislukken. Het was echter juist de Sovjet Unie, die steeds weer getracht heeft een modus te vinden om tot een overeenstemming te komen. De staalkoningen en de wapenfabrikanten, die in Amerika en Europa de honderden miljoenen aan winst tot zich trekken, willen echter niets van de vredespoedingen weten, zo werd betoogd. Dit blijkt duidelijk uit de reactie van Wallstreet op de voorstellen van Malik.

Het proletariaat van Frankrijk en Italië, dat Amerika hoopt te gebruiken voor een veldtocht tegen de Sovjet Unie heeft bij de laatste verkiezingen duidelijk te kennen gegeven "dat het de vrede wenst". Bij een derde wereldoorlog wordt ook Nederland meegesleurd en zal slagveld zijn. Richt U tot Uw socialistische, christelijke en katholieke kameraden. Wijs hen erop, dat zij dicht bij ons staan dan bij de staalkoningen en milliardairs. Het gaat niet meer om socialisme, het gaat niet meer om de eigen partij, het gaat om het afdwingen van de vrede. Wij zijn er niet mee gebaat of er vrede is in Amerika, alléén of in Rusland alleen, wij wensen vrede in de gehele wereld, zo zeide J.HAKEN.

De vredesvoorstellen van Malik zijn een grote tegenalleging voor de aandeelhouders in de bewapeningsindustrie van de Verenigde Staten. Van Rusland hebben we geen oorlog te duchten, want Rusland heeft nog nimmer een oorlog ontketend en zal dit in de toekomst ook niet doen.

DE VREDELIEVENDHEID VAN RUSLAND.

De roebels werden in Rusland gebruikt om woestijnen vruchtbaar te maken en krachtstations aan te leggen. Een delegatie van arbeiders is naar de Sovjet Unie geweest en heeft kunnen spreken met wie zij wilde en kunnen zien, wat zij zien wilde. Door jong en oud werd aan de leden der delegatie gevraagd: "Wat doen jullie in Nederland voor de Vrede".

Drees kan niet eens een Zuiderzeetje droogmaken, omdat het geld hiervoor aan bewapening wordt besteed.

Er is geen sprake van dat Rusland, dat slechts een fractie van zijn begroting aan bewapening besteedt, een oorlog zou kunnen beginnen, zo werd gezegd. Als Amerika echter een veldtocht tegen de Sovjet Unie begint, zal het een pak slaag krijgen. Uit de verklaringen van Malik blijkt zonneklaar, dat Rusland onder alle omstandigheden de vrede zal trachten te verdedigen.

Ruslandvermeerlijking

DIENSTGEHEIM

W.O. 28/1951, blz. 4.

RUSLANDVERHEERLIJING.

In de bijeenkomst te Zwolle gaven J. HESTERMAN en L.A. KONING verslag over de bevindingen van de arbeidersdelegatie in Rusland waarvan zij deel uit hadden gemaakt. Op de bekende wijze werd Rusland door de sprekers verheerlijkt. Hierbij kwamen geen nieuwe gezichtspunten naar voren.

G R O E P II - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Gemeente Datum Aanwezig/ Stemming Sprekers
Zaalcap.

's-Graven- 4/7 150/--- -- R.J. Walraven Meeting op Jacob
hage van Campenplein,
mmv. "De Jonge
Garde"

Deze meeting werd georganiseerd door het Haagse Jeugdvrede-
comité (plaatselijk voorbereidingscomité Jeugdvredestrek)

Een podium was opgesteld, voorzien van de Amerikaanse- En-
gelse-, Franse-, Russische- en Chinese vlaggen.

Vanuit een perceel werd via luidsprekers gramofonmuziek
ten gehore gebracht.

Spreker leverde kritiek op het verbod van de burgemeester
van Amsterdam om de Jeugdvredestrek op 8 Juli '51 te houden. Hij
wekte de jeugd op met nog meer kracht de voorbereidingen te onder-
steunen. De opkomst op 15 Juli '51 moest zo groot zijn, dat het
een klap in het gezicht van de Amsterdamse burgemeester en de an-
dere oorlogsofhitsers zou zijn.

Aan het slot van de toespraak werd door een twintigtal on-
standers geapplaudiseerd.

G R O E P II . - NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Gemeente Datum Aanwezig/ Stemming Sprekers
Zaalcap.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 28/1951, blz. 5.

Enschede 3/7 100/100 aand. T.Sunito- Heyligers Verslagverg. mrv. G.v.d.Molen (decl.) en het zangkoor "Morgenrood"

De zaal was versierd met de vlaggen van Amerika, Engeland, Frankrijk, Communistisch China en Rusland. Er waren spandoeken aangebracht met de leuzen: "Vernietiging van de atoombom", "Vrede onder alle volkeren" en "Voor een gelukkige toekomst voor onze kinderen".

Sunito-Heyligers gaf een verslag over haar reis met de F.D.I.F.-delegatie naar Noord-Korea.

Spreekster wakte de aanwezigen op de vredes pogingen van Malik te ondersteunen.

Bij de beantwoording der vragen merkte zij o.m. op, dat het Rode Kruis niet geschikt was voor hulpverlening aan Noord-Korea. Hulpverlening via het Rode Kruis zou er alleen toe kunnen leiden, dat een deel der Zuidkoreanen zou worden geholpen. Een voorstel uit de vergadering om met eventuele voedseltransporten Nederlandse vrijwilligers mee te zenden, die de nood van de Koreaanse onderloze kinderen zouden willen helpen lenigen, zou door haar in het hoofdbestuur der N.V.B. ter sprake worden gebracht.

Besloten werd een motie aan de Regering te zenden waarin wordt aangedrongen de vredesvoorstellen van Malik te ondersteunen en de troepen uit Korea terug te trekken.

Een collecte ten bate van de "Vredesactie" bracht f.21.-- op.

G R O E P III.

Gemeente Datum Aanwezig/ Stemming Sprekers
Zaalcap.

Hengelo 28/6 81/154 -- E.J.Saelens Verslagverg. ar-
A.de Vries beidsdelegatie
L.A.Koning

De sprekers hemelden op de gebruikelijke wijze de toestanden welke in de Sovjet Unie zouden heersen op. Besloten

D I E N S T G E H E I M

W.O. 28/1951, blz. 6.

Besloten werd een motie te zenden aan de Staten-Generaal, waarin er op wordt aangedrongen Malik's vredesvoorstel met kracht te steunen.

Bij de uitgang werd een collecte gehouden, waarvan de opbrengst bestemd was voor de "slachtoffers van de delegatie, die bij hun terugkomst uit de Sovjet Unie hun baan hadden verloren".

G R O E P IV -A --- EENHEIDSVAKCENTRALE.

Gemeente Datum Aanwezig/ Stemming Sprekers
Zaalcap.

Barsinger- horn	28/6	120/250	rustig	J.Smit M.Blokzijl	Openb.verg. B.L.Z-E.V.C.
Steenwijk	4/7	---	---	A.Bent M.Rietveld L.A.Koning	Openb.verg. E.V.C.

Op de vergadering te Barsingerhorn sprak BLOKZIJL over het onderwerp "De strijd voor loonsverhoging en tegen het oorlogsgevaar". Hij memoreerde de voortdurende, door het "grootkapitaal" gepleegde aanslagen op het loonzakje van de arbeidersklasse waartegen de werkers zich door middel van de werkstaking moesten verzetten. De jongste werkstaking in de Wieringermeer had volgens spreker gunstige resultaten voor de landarbeiders opgeleverd, terwijl de boeren was getoond, dat zij terdege rekening moesten houden met de mening van de arbeidersklasse. Ten aanzien van de belasting-politiek van de regering kwam BLOKZIJL tot de conclusie, dat de verhoogde belasting ten aanzien van de groot-industriëlen en de groot-concerns in werkelijkheid op de arbeidersklasse werd verhaald. Het gevolg van deze belasting-verhoging kwam dus in feite te drukken op het huishoudboekje van de arbeiders.

In Steenwijk brachten de sprekers verslag uit van hun reis naar de Sovjet Unie. Bijzonderheden deden zich hierbij niet voor.

G R O E P IV-B - ONAFHANKELIJK VERBOND VAN BEDRIJFSORGANISATIES.

D I E N S T G E H E I M

T.O. 28/1951, blz. 7.

Gemeente Datum Aanwezig/ Stemming Sprekers
Zaalcap.

IJmuiden	28/6	25/--	--	J.C. Roos L.v. Os J. Koning	Openb. verg. A.N.B.Z.- O.V.B.
----------	------	-------	----	-----------------------------------	----------------------------------

Op deze vergadering betoogde Leen van OS dat de vakorganisaties zich reeds voor de oorlog niet meer aan hun historische doelstellingen hielden. Na de oorlog dachten verschillende arbeiders, vooral de oud-S.D.A.P.-ers dat zij in de E.V.C. een organisatie zouden vinden die vrij stond van politieke en kerkelijke belangen. Dit bleek niet het geval. Spoedig gebruikte de C.P.N. deze organisatie voor haar partijbelangen. Het O.V.B. aldus spreker staat daarentegen los van alle machtspolitiek.

G R O E P IV-C - DIVERSEN.

Gemeente Datum Aanwezig/ Stemming Sprekers
Zaalcap.

Appingedam	23/6	18/--	--	Jan Tuik Onbekend ge- bleven spreker	Openb. verg. be- legd door arbeiders van de steenfabrieken gevestigd te Appingedam en omliggende plaatsen
Delft	2/7	60/--		orde- L. den Os lijk H.J. Nooier	Openb. verg. be- legd door personeel v. N.V. Verenigde Blikfabrieken te Delft

De onbekend gebleven spreker te Appingedam bracht scherpe kritiek uit op de Nederlandse regering die kapitalen zou uitgeven voor legerdoeleinden en oorlogsvoorbereiding. Hij kantte zich scherp tegen het Bedeaux-stelsel, een tariefsysteem, dat in vele steenfabrieken reeds is ingevoerd alsmede tegen de arbeidsvoorwaarden waaronder deze arbeiders moesten werken. Aan het einde der vergadering werd een comité gevormd waarin vertegenwoordigers van

DIENSTGEHEIM

W.O. 28/1951, blz. 8.

een 6-tal steenfabrieken zitting hebben. De taak van dit comité is strijd te leveren voor hogere lonen en verbetering van de arbeidsvoorwaarden.

De te Delft gehouden vergadering werd belegd in verband met de te ontketenen actie in de N.V. Verblifa. NOOTER zeide op deze vergadering, dat de tijd voor eventuele acties niet te krap moest worden genomen en dat men liever moest wachten met maatregelen tot men volkomen zeker van zijn zaak was. Hij deelde verder mede, dat de E.V.C. volkomen achter een eventuele staking zou staan, maar de georganiseerden dienden wel te bedenken, dat hun besturen de kassen open dienden te stellen.

G R O E P VII - JEHOVA'S GETUIGEN.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Zandvoort	2/7	36/38	rustig	Vinken
-----------	-----	-------	--------	--------

Vinken besprak het onderwerp "Kunnen Oost en West/met elkaar leven". Aan de hand van vele bijbelteksten concludeerde hij dat het uiteindelijk door bemiddeling van de Getuigen van Jehova nog wel mogelijk zou zijn Oost en West tot elkaar te brengen en dat eens de tijd zou komen dat iedereen "de reine taal" van de Getuigen zal verstaan. / in vrede

P E R S O N A L I A

- ✓ Bent (blz.6)
Arnoldus.
- ✓ Blokzijl (blz.6)
Berend.
- ✓ Geerhoed (blz.1)
Gerard Gilles.
- ✓ Gortzak (blz.1)
Hendrikus.
- ✓ Hakén (blz.1)
Jan.